

ETABLERINGSBESKÄRNING

Det råder delade meningar om när etableringsbeskärningen ska ske, ett år efter planteringen, eller direkt vid planteringen om man vårplanterar. Alla är dock ense om att etableringsbeskärningen är mycket viktig för många trädslag. Det finns dock, som alltid, undantag. Pil, poppel och Robinia ska etableringsbeskäras hårt. Ek, Björk och Bok, t ex. ska inte etableringsbeskäras alls. Prydnadskörsbär och prydnadsaplar med långa årsskott måste i allmänhet beskäras på samma sätt som fruktträden.

Etableringsbeskärning görs alltid på våren innan knopparna har börjat slå ut. Träd som planterats på hösten etableringsbeskäras också på våren. Vid vårbeskärning stimuleras trädets eller buskens vegetativa tillväxt. (Vid sommarbeskärning stimuleras inte tillväxten på samma sätt.) OBS! Etableringsbeskärning av plommon och körsbär utförs också på våren.

Rotsystemet är alltid i underläge i förhållande till kronan vid nyplantering, oavsett om trädet är krukodlat eller barrotat. Etableringsbeskärningen får kronans tillväxt att stanna upp några veckor och detta ger rotsystemet extra tid att komma i kapp. Då får trädet bättre förutsättningar att klara av att ta upp och transportera tillräckligt med vatten och näring till knopparna. Det är viktigt att trädets begränsade resurser satsas på ett mindre antal starka knoppar, som är rätt placerade.

Om man köper större träd, stamträd, eller 5-6 åriga fruktträd, så har plantskolan redan gjort en uppbyggnadsbeskärning. På sådana träd och buskar behöver man oftast bara putsa bort skadade grenar vid planteringen.

Hur gör man etableringsbeskärningen?

Årskotten kortas in så att trädets krona efter beskärningen bildar en smal pyramid. En bra grundregel är att lämna ca 60% av toppskottet och ca 40% av sidoskotten. Små svaga skott skärs bort helt. När du toppar eller skär av ett ungt skott bör du spara ca 0,5 cm ovanför den sista knoppen, så att knoppen inte torkar.

Tänk på att den nya tillväxten kommer att ske i den riktning som den yttersta knoppen sitter. Genom att vara noggrann kan du alltså styra åt vilket håll den nya grenen kommer att växa. De första fem, sex åren, vid uppbyggnadsbeskärningen, skär man om våren innan knopparna har slagit ut. Därefter övergår man till sommarbeskärning, JAS beskärning. (juli, augusti, september–beskärning) Sommarbeskärningen stimulerar inte den vegetativa tillväxten. **Kom ihåg att beskärning aldrig är en engångsinsats – följ trädets utveckling kontinuerligt under hela uppväxttiden.**

